

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 34Csp/281/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121210399
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Oros Nemešová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7121210399.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Lýdiou Oros Nemešovou v spore žalobkyne: F. H. E., J. XX.XX.XXXX, G. N. XXXX/X, XXX XX H., proti žalovaným v 1. rade: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, v 2. rade: R Collectors, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, obaja zastúpení Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o vyplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.000,- Eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a 2. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 1.000,- Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 16.11.2021 domáhala voči žalovaným v 1. a 2. rade zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.000,- Eur. Zároveň žiadala súd, aby jej priznal voči žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania.

2. Žalobkyňa žalobu odôvodnila najmä tými skutkovými tvrdeniami, že dňa 29.1.2013 uzatvorila so žalovaným v 1. rade, v tom čase podnikajúcim pod obchodným menom Poštová banka, a.s., Zmluvu o úvere „dostupná pôžička“ č. 7097538513. Žalovaný v 1. rade si voči nej uplatnil nárok na zaplataenie dlžnej sumy z predmetnej zmluvy vo výške 1.391,45 Eur s príslušenstvom. Okresný súd Košice I svojím rozsudkom zo dňa 25.9.2018 vydaným pod sp.zn. 15Csp/292/2017 žalobu zamietol. Po vyhlásení rozsudku súd uznesením zo dňa 3.12.2018 v tejto súdnej veci pripustil, aby do konania namiesto žalovaného v 1. rade vstúpil žalovaný v 2. rade. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 18.2.2020 vydaným pod č.k. 11Co/89/2019-180 zrušil rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 25.9.2018. Následne Okresný súd Košice I v poradí druhým rozsudkom zo dňa 26.5.2020 vydaným pod č.k. 15Csp/292/2017-222 žalobu opätovne zamietol a Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 23.6.2021 vydaným pod č.k. 11CoCsp/79/2020-278 toto rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Uviedla, že v prípade žalovaného v 1. rade bol porušený zákon v súvislosti s uzatvorením zmluvy o úvere „dostupná pôžička“ č. 7097538513 dňa 29.1.2013, ako aj v súvislosti s uplatňovaním nárokov z predmetnej zmluvy, na ktoré žalovaný v 1. rade nemal nárok. Žalobkyňa ďalej uviedla, že v prípade žalovaného v 2. rade bol porušený zákon v súvislosti s rozsahom uplatňovaného nároku zo zmluvy o úvere „dostupná pôžička“ č. 7097538513 zo dňa 29.1.2013, na ktoré žalovaný v 2. rade nemal nárok. Má za to, že za porušenie ust. § 4 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa zodpovedá tak žalovaný v 1. rade ako aj žalovaný v 2. rade, kedy podľa ust. § 80 ods. 3 Civilného sporového poriadku žalovaný v 2. rade prijal stav konania vedeného

na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 15Csp/292/2017, a to ku dňu jeho vstupu a na uplatnenom nároku čo do výšky ako aj dôvodov zotrval. Výšku finančného zadosťučinenia odvodzuje od toho že je dôchodkyňou a osobou ťažko zdravotne postihnutou s nárokom na sprievod. Takisto poukázala na mocenské postavenie žalovaných v 1. a 2. rade, pretože žalovaný v 1. rade je banka, žalovaný v 2. rade obchodná spoločnosť, a obidvaja žalovaní majú silné finančné zázemie. Upriamila pozornosť súdu, že konanie voči nej trvalo 4 roky a žalobou uplatnený nárok predstavoval sumu 3.049,60 Eur, pričom jej jediným príjmom bol dôchodok vo výške 400,- Eur. Uviedla, že žalovaní v 1. a 2. rade trvali na podanej žalobe, a to aj napriek tomu, že porušenia práv spotrebiteľov v podobných veciach boli opakovane skonštatované súdmi Slovenskej republiky, a ona bola tak nútená vynaložiť veľké množstvo energie a voľného času na ochranu svojich práv, keďže nebola zastúpená advokátom.

V rámci prostriedkov procesného útoku žalobkyňa označila a predložila tieto listinné dôkazy: rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 26.5.2020 vydaný pod sp.zn. 15Csp/292/2017, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 23.6.2021 vydaný pod sp.zn. 11CoCsp/79/2020, oznámenie o začatí mimosúdneho vymáhania zo dňa 17.5.2019, oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 3.10.2018.

3. Žalovaný v 1. rade v podaní zo dňa 8.12.2021 žiadal, aby sú žalobu voči nemu zamietol a priznal mu náhradu trov konania. Uviedol, že na to, aby sa mohla žalobkyňa domáhať priznania primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné, aby mala právoplatný rozsudok, v tomto prípade o určení neprijateľných zmluvných podmienok. Bez existencie takéhoto právoplatného rozhodnutia podľa žalovaného v 1. rade nie sú splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Nie je jasné, z čoho žalobkyňa vychádzala pri určení výšky finančného zadosťučinenia, a prečo žiada od neho sumu 1000,- Eur. Má za to, že žalobkyňa výšku finančného zadosťučinenia žiadnym spôsobom neodôvodnila, a ani nepredložila a nenavrholo žiadne dôkazy. Vzniesol aj námietku nedostatku vecnej legitímácie, uviedol, že v konaní nie je vecne legitímovaným subjektom, a to z dôvodu postúpenia pohľadávky.

V rámci prostriedkov procesnej obrany žalovaný v 1. rade poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Obo 147/2007, sp.zn. 6 Obo 302/2006, sp.zn. 6Cdo/214/2011, rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. 10Csp/59/2017 a ako listinný dôkaz označil a predložil Zmluvu o postúpení pohľadávok č. I/2018.

4. Žalovaný v 2. rade v podaní doručenom súdu dňa 9.12.2021 žiadal žalobu zamietnuť a zaviazat žalobkyňu na náhradu trov konania. Uviedol, že žalobkyňa samotný nárok, ako ani výšku požadovaného finančného zadosťučinenia žiadnym relevantným spôsobom neodôvodnila. Uviedol, že žalobkyňa požaduje primerané finančné zadosťučinenie v dôsledku domnelého porušenia jej práv, pritom pozabudla uviesť, že mu uhradila len sumu, ktorá jej bola reálne poskytnutá. Právna argumentácia žalobkyne a uplatňovaný nárok s poukazom na skutkový stav daného prípadu (absolútne neplnenie si svojich zmluvných povinností, nerešpektovanie výziev a pod....) sú zjavne nedôvodné a slúžia k zneužitiu procesnoprávných inštitútov na bezúspešné uplatňovanie domnelého práva. Čo sa týka požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia, ak by konajúci súd vyhodnotil, že nárok žalobkyne je daný (s čím zásadne nesúhlasí), nestotožňuje sa s navrhovanou výškou primeraného finančného zadosťučinenia. Má za to, že v okolnostiach prejednávanej veci by bolo možné uvažovať len o určitej „symbolickej“ sume, nie o sume 1.000,- Eur, čo považuje za absolútne neadekvátne.

V rámci prostriedkov procesnej obrany žalovaný v 2. rade poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Obo 147/2007, sp.zn. 6Obo 302/2006 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16.5.2018, sp.zn. 15Co 76/2017.

5. Žalobkyňa v replike doručenej súdu dňa 10.1.2021 uviedla, že má za to, že preukázala úspešné uplatnenie porušenia svojich práv na súde a argumenty žalovaných považuje za nedôvodné a účelové v snahe vyhnúť sa zodpovednosti za porušenie svojich dodávateľských povinností. Na podporu svojej procesnej argumentácie poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaný pod sp.zn. 6Cdo/127/2017 dňa 30.1.2019.

6. Žalovaný v 1. rade v duplike zo dňa 4.2.2022 opakovane žiadal žalobu žalobkyne zamietnuť. Uviedol, že na to, aby sa mohla žalobkyňa úspešne domáhať priznania primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné, aby disponovala právoplatným rozsudkom, v tomto prípade rozsudkom o určení neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa žalovaného v 1. rade bez existencie takéhoto právoplatného rozhodnutia nie sú splnené podmienky na priznanie primeraného finančného

zadosťučinenia. Zdôraznil, že žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala nevyčíslené straty, ktoré utrpela.

7. Súd vykonal dokazovanie vyjadreniami strán sporu a predloženými listinnými dôkazmi, pripojením si spisu Okresného súdu Košice I vo veci vedenej na súde pod sp.zn. 15Csp/292/2017 a zistil tento skutkový stav:

8. Žalobkyňa uzavrela so žalovaným v 1.rade 365.bank, a.s. (do 2.7.2021 podnikajúcim pod obchodným menom Poštová banka, a.s.) dňa 29.1.2013 Zmluvu o úvere „dostupná pôžička“, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 1.500,- Eur, ktorý sa zaviazala splatiť v 72 mesačných splátkach vo výške 41,- Eur, pričom termín konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý na deň 18.1.2019. Žalovaný v 1. rade Poštová banka, a.s. postúpila pohľadávku voči žalobkyni na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky č. I/2018 žalovanému v 2. rade.

9. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I vo veci vedenej na súde pod sp.zn. 15Csp/292/2017 vyplýva, že tunajší súd svojím v poradí druhým rozsudkom zo dňa 26.5.2020 vydaným pod č.k. 15Csp/292/2017 - 222 zamietol žalobu, ktorou sa najskôr žalovaný v 1. rade a neskôr aj žalovaný v 2. rade (po vydaní uznesenia o zmene subjektu na strane žalobcu dňa 3.12.2018, č.k. 15Csp/292/2017-155) domáhal voči žalobkyni zaplata sumy 1.391,45 Eur, dlžných úrokov vo výške 1.383,10 Eur vyčíslených ku dňu 31.10.2017, zmluvného úroku vo výške 25,5 % ročne zo sumy 1.391,45 Eur od 1.11.2017 do zaplata, úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.391,45 Eur od 1.11.2017 do zaplata, bankových poplatkov v sume 14,65 Eur, ako aj náhrady trov konania. V rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že úverová zmluva neobsahuje správny údaj o celkovej čiastke, t.j. nespĺňa základnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, absencia ktorej je ust. § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ sankcionovaná tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyni bol poskytnutý úver 1.500,- Eur a žalobkyňa zaplatila celkovo sumu 1.618,- Eur (718,- Eur zaplatila do podania žaloby spoločnosti 365.bank, a.s. a 900,- Eur zaplatila spoločnosti R Collectors s.r.o.), ktorú vzhľadom na bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru súd započítal na istinu pohľadávky. Zároveň súd v rozsudku uviedol, že žalovaný v 1. rade nepostupoval dôsledne ani pri skúmaní bonity žalovanej v dôsledku čoho nemohol vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru. Žaloba bola na súde podaná dňa 12. 12. 2017, a teda v čase, keď úver ešte nebol splatný, splatné boli len neuhradené splátky, ktorých splatnosť nastala v zmysle zmluvy do dňa podania žaloby. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd svojím rozsudkom zo dňa 23.6.2021, č.k. 11CoCsp/79/2020 - 278 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 26.5.2020. Rozhodnutia súdov nadobudli právoplatnosť dňa 3.9.2021.

10. V zmysle čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

11. Podľa Prílohy k Občianskemu zákonníku je Smernica Rady č. 93/13 EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34) prebratá do právneho poriadku Slovenskej republiky z právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie.

12. Podľa článku 6 bod 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

13. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

14. Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

15. Podľa ust. § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

16. Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

18. Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

21. Podľa ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

22. Podľa ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

23. Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

25. Primerané finančné zadosťučinenie má plniť funkciu satisfakčnú a sankčnú, a aj odradzovaciu, čo znamená, že má vyplniť medzeru medzi tým, akým intenzívnym porušením práva zo strany dodávateľa spotrebiteľských služieb bolo právo porušené a zasiahlo do sféry spotrebiteľa a je potrebné aj uvažovať o takom účele primeraného finančného zadosťučinenia, ktorým by bola aj kompenzácia toho, že spotrebiteľa vyvolaním súdneho sporu zabezpečil ochranu práv, ktoré týmto rozhodnutím boli vyvolané aj pre ostatných spotrebiteľov, nakoľko je potrebné, aby dodávateľa spotrebiteľských služieb v každom ohľade na základe judikovaných rozhodnutí nielenže sa nedopúšťali v takej intenzite porušenia práva, ktoré bolo vyslovené judikovaným rozhodnutím, ale aby upustili od takéhoto správania aj voči ďalším spotrebiteľom.

26. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v ust. § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, podľa ktorého: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

27. V intenciách vyššie uvedeného spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti, týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už čo i len hrozba vzniku ujmy. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy.

28. V predmetnej veci bolo nesporné, že medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave o spotrebiteľských zmluvách. Skutkový stav ako taký nebol medzi stranami sporný. Sporným v tomto konaní bolo iba právne posúdenie splnenia zákonných predpokladov pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a výška prípadného primeraného finančného zadosťučinenia.

29. V danom prípade je z rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 26.5.2020 vydaného pod č.k. 15Csp/292/2017-222 zrejmé, že žalobkyňa si úspešne uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv, keď dosiahla zamietnutie žaloby z dôvodu, že predmetná úverová zmluva je pre absenciu zákonných náležitostí podľa ust. zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, bezúročná a bez poplatkov. Súd mal tak za to, že porušenie práv spotrebiteľa, resp. povinností dodávateľa boli v tomto konaní riadne preukázané. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože takáto podmienka nevyplýva zo znenia ust. § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Možno konštatovať, že právoplatným ukončením konania vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 15Csp/292/2017 bol tak naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenie práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaných v 1. a v 2. rade právo na primerané finančné zadosťučinenie.

30. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určení súd vychádzal z toho, že finančné zadosťučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Finančné zadosťučinenie je potrebné nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu spotrebiteľovi a tiež ako odmenu pre žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý privodil vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky ako opatrenia orgánov dohľadu, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Na druhej strane však nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné tiež prihliadať na okolnosti prípadu, konkrétne z povahy a závažnosti porušenia práva alebo povinnosti voči

spotrebiteľovi, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán protiprávnemu konaniu.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené súdom vymedzené kritéria má súd za to, že suma vo výške 1.000,- Eur splní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia (keďže žalobkyňa mala zaplatiť podľa zmluvy až sumu 2.952,- Eur, t.j. 41,- Eur x 72 splátok a uhradila sumu vo výške 1.618,- Eur, t.j. sumu 718,- Eur zaplatila žalovanému v 1. rade a sumu 900,- Eur zaplatila žalovanému v 2. rade), a teda, že priznaná suma 1.000,- Eur bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobkyňu, dostatočný sankčný charakter voči žalovaným v 1. a 2. rade v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie, a zároveň bude odmenou pre žalobkyňu, že sa nekalému konaniu žalovaného v 1. a 2. rade nepodrobila, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, akú si mohol zabezpečiť žalovaný v 1. a 2. rade, sa pustila do sporu s nimi.

32. Súd poukazuje tiež na závery súdnej praxe, cit. „Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde“ (citované z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.3CoCsp/25/2021, ďalej k tomu pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/31/2021, sp.zn. 10CoCsp/23/2020, sp.zn. 20CoCsp/39/2021, sp.zn. 20CoCsp/43/2020, sp.zn. 3CoCsp/2/2021).

33. K procesnej obrane žalovaného v 1. rade, ktorý namietal svoju pasívnu legitimáciu z dôvodu, že medzi ním a žalovaným v 2. rade bola dňa 6.8.2018 uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok, súd uvádza nasledovné.

34. Postúpenie pohľadávky spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej medzi doterajším veriteľom (postupcom) a treťou osobou (postupníkom), postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi, a to buď za odplatu, alebo bezodplatne. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 26.5.2020 vydanom pod sp. zn. 15Csp/292/2017 zamietol žalobu žalobcu (v tomto konaní žalovaného v 2. rade) z dôvodu, že úver vyplývajúci zo zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným v 1. rade (Poštová banka a.s.- postupca) a žalobkyňou (v konaní vedenom pod sp.zn. 15Csp/292/2017 žalovanou) je bezúročný a bez poplatkov.

35. V konaní vedenom pod sp. zn. 15Csp/292/2017, ktoré predchádzalo tomuto konaniu, súd prvej inštancie dospel k záveru, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z vyššie uvedenej zmluvy z postupcu (Poštová banka, a.s.) na postupníka, t.j. žalovaného v 2. rade. Súd prvej inštancie v predmetnom konaní nedospel k záveru, že by postúpenie pohľadávky na žalovaného v 2. rade bolo neplatné. Posúdenie uvedenej zmluvy ako bezúročnej a bez poplatkov nemá za následok neplatnosť zmluvy. Žalovaný v 2. rade preto platne vstúpil na základe postúpenia pohľadávky do práv a povinností postupcu z vyššie uvedenej zmluvy. Žalovaný v 2. rade bol plne legitimovaný, aby si v konaní vedenom pod sp. zn. 15Csp/292/2017 ako žalobca naďalej plne uplatňoval nároky z pohľadávky, ktorá mu bola postúpená.

36. V zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení je pasívne legitimovaný ten, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. V zmysle citovaného ustanovenia zákona, je za porušenie povinností zodpovedný na jednej strane ten, čo uzatvoril so spotrebiteľom zmluvu zakladajúcu spotrebiteľský vzťah, ale aj ten, na koho bola platne postúpená pohľadávka. Postúpenie pohľadávky môže mať vplyv len na prípadné nároky postupníka voči postupcovi v zmysle ust. § 527 Občianskeho zákonníka, a nie na zodpovednosť podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keďže v čase postúpenia pohľadávky nebolo právoplatným rozsudkom vyslovené, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, a teda že zaplatením istiny spotrebiteľom mohlo dôjsť k splneniu pohľadávky. Žalovaný v 1. rade je preto v konaní pasívne legitimovaný, keďže to bol on, kto so žalovanou uzatvoril spotrebiteľskú zmluvu, ktorá nespĺňala náležitosti upravené v zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

37. Podľa ust. § 511 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že

viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne. Ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu nie je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely na dlhu všetkých dlžníkov vo vzájomnom pomere rovnaké. Dlžník, proti ktorému bol uplatnený nárok vyšší, než odpovedá jeho podielu, je povinný bez zbytočného odkladu upovedomiť o tom ostatných dlžníkov a dať im príležitosť, aby uplatnili svoje námietky proti pohľadávke. Môže od nich požadovať, aby dlh podľa podielov na nich pripadajúcich splnili alebo aby ho v tomto rozsahu dlhu inak zbavili. Ak dlžník v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných podľa ich podielov. Pokiaľ nemôže niektorý z dlžníkov svoj podiel splniť, rozvrhne sa tento podiel rovnakým dielom na všetkých ostatných.

38. V intenciách uvedeného súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade k povinnosti uhradiť žalobkyni uplatnenú a priznanú pohľadávku vo výške 1.000,- Eur spoločne a nerozdielne v súlade s ust. § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje tzv. pasívnu solidaritu, ktorá je vyjadrená pojmami spoločne a nerozdielne. Je charakterizovaná viacerými subjektmi na dlžníckej strane a ich povinnosťou splniť dlh tomu istému veriteľovi spoločne a nerozdielne. Solidarita dlžníkov voči veriteľovi môže byť založená právnym predpisom, rozhodnutím súdu, dohodou účastníkov, povahou plnenie. Po uspokojení pohľadávky veriteľa dochádza spravidla k vzájomnému vyporiadaniu medzi dlžníkmi /spoločnými či solidárnymi/. Vzájomné vyporiadanie dlžníkov je závislé od toho, aká je výška vzájomných podielov spoludlžníkov /spoločných či solidárnych/ na ich spoločnom záväzku a v akom rozsahu sa ten ktorý z dlžníkov podieľal na plnení dlhu voči veriteľovi. Výška vzájomných podielov dlžníkov /spoludlžníkov/ môže byť stanovená právnym predpisom, rozhodnutím súdu, dohodou dlžníkov, príp. ak neexistujú vyššie uvedené dôvody, nastupuje zákonný dôsledok, podľa ktorého podiely na dlhu všetkých dlžníkov vo vzájomnom pomere sú rovnaké.

39. Vzhľadom na solidárny charakter záväzku je žalobkyňa oprávnená požadovať plnenie celého dlhu od ktoréhokoľvek z dlžníkov s tým, že ak dlh splatí jeden dlžník (žalovaný), zanikne tým v rozsahu plnenia aj povinnosť druhého dlžníka. Ak dlžník v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných podľa ich podielov (ust. § 511 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho zákonníka).

40. Podľa ust. § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

41. Podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

43. Podľa ust. § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Podľa ust. § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

46. Vzhľadom k uvedenému súd o náhrade trov konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a plne úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, 34C/39/2021 18
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).